

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Să ținem sărbătorile naționale

de P. DAN

Anii trec și apele vin tot mai tulburi. Toți vorbesc de pace și toți se pregătesc de război. Popoarele sunt ca furii cari stau față în față, ținând pumnalul la spate și încercând să-și spună unul altuia vorbe dulci, pentruca în clipa când celalalt nu observă să-l poată ataca pe neașteptate.

Francezii și Nemții se fac că-s prieteni. Rusia are peste 40 mii de aeroplane de război și mai cumpără mereu dar pentru aceea vrea să se împace și să iscălească cu noi contracte de veșnică pretenție.

Ungaria săraca, mai deschisă la suflet și mai puțină la minte, spune pe față că-i trebuie Ardealul. Italianul nouă ne trimite cărți și statui, și Ungurilor le trimite tunuri și puști. Neamțul e aliat cu Ungurul și cu Rusul, care se vără ori unde poate strica ceva. Și toți sunt legați unii de alți prin înțelegeri secrete.

Iar noi ce facem? Cum lucrăm ca să ne întărim pentru ziua mare, când va suna ceasul, ca să ne apărăm țara de ghiarele hrăpărețe ale vecinilor?

Noi ne plângem ca babele și ne cheltuim puterile certându-ne unii cu alții. Ca și când numai la noi ar fi ne-caz, datorii și scumpete! Dacă oamenii ar ști că Ungurii n'au ce mânca, că Americanii cei vestiți de bogați au milioane de oameni fără lucru și fără pâine, în zile de iarnă. Și nu se plâng, nu strigă să-i audă lumea.

În urma marelui război noi am câștigat, mai mult decât ori ce popor; ne-am înfăptuit visul nostru de sute de ani: unirea tuturor Românilor sub un singur Domn.

Vis, pentru care strămoșii noștri au murit vărsându-și sângele pe glia a cărei roadă umplea hambarul străinului. Aproape opt sute de mii de soldați și-au lăsat oasele pe câmpiile de luptă, jertfindu-se pentru patrie. Și înaintea lor câți au fost trași pe roată, tăiați cu bърzile și împușcați pentru acelaș mărș ideal!

Și strămoșii noștri nu s'au plâns la târgul lumii, nu și-au arătat tot ce nu se poate arăta altora. Nu, ci mureau fericiți dacă la sfârșitul unei vieți de lupte câștigau puțină dreptate. Și noi, care prin jertfele lor avem totul: pământ de lucrat și brațe sănătoase, noi ne plângem, că e rău.

Apoi se vede că nu știm ce e răul.

Și nu numai că nu ne purtăm așa ca să fim vrednici de moștenirea lor, dar, ce e mai rău, nu ne amintim de ei, de faptele lor. Nimeni nu-și dă silința să știe de ce se sărbătorește 1 Decembrie, de nu se lucră și se face liturghie la 24 Ianuarie?

La noi, în Ardeal, când eram sub stăpânirea ungurească, ni-se impuneau anumite sărbători și, de vream, de nu vream, trebuia să-le ținem. Legea lor era lege. Legea românească e moale. Și Românii o scot așa că nu țin sărbătorile naționale. Și asta nu e frumos! O sărbătoare națională înseamnă o treaptă în viața unui neam, așa precum în viața unui om e o zi însemnată aceea în care și-a cumpărat casa sau s'a căsătorit.

O sărbătoare națională e încheierea unui șir de suferinți. La 1 Decembrie 1918 s'au isprăvit suferințele de veacuri ale noastre. La 24 Ianuarie s'a făcut Unirea Principatelor. Serbând aceste zile noi cinstim amintirea celor care au luptat pentru înfăptuirea unirii neamului. Noi dovedim că nu uităm pe binefăcătorii noștri și că suntem vrednici de faptele lor.

De aceea zilele acestea trebuie să ne fie prilej de reculegere. Într'ânsele să ne gândim la faptele strămoșilor ca să ne înălțăm astfel sufletește, acum când avem atâta nevoie de unitate sufletească. Și mai ales să-ne aducem aminte de cei care în decursul veacurilor au luptat pentru binele Neamului.

Cinstindu-i pe ei, ne cinstim pe noi.

Ziua de 24 Ianuarie la Blaj

Toate școlile Blajului prăznuiesc cu sfințenie mărșă înfăptuire dela 1859

Unirea într'o singură țară a celor două principate românești, săvârșite la 24 Ianuarie 1859, a fost sărbătorită la Blaj, într'o atmosferă de pioasă reculegere. Sufletul neprihănit al tinerimii școlare a știut să se încălzească cu mult entuziasm la focul pururea arzător al dragostei de neam.

La ora 11 s'a oficiat în catedrală sfânta slujbă, după care s'a ținut o frumoasă serbare în sala de gimnastică a liceului de băieți, luând parte, pe lângă elevii liceului, și numeros public. A arătat însemnătatea zilei în cuvinte alese și simțite dl profesor Ștefan Manciulea.

Serbări la fel în amintirea marelui eveniment au ținut, înainte de ora 11 și celelalte școlile. Școlile de fete: liceu, normală și comercială sup., adăpostite în Institutul Recunoștinței, au prăznuit împreună. Cuvântarea D-voarei prof. Silvia Teșiu, dela școala normală, a fost încadrată într'un frumos și bogat program.

Școala normală de băieți și școala comercială superioară au aranjat la fel de impunătoare serbări. La școala normală, ca elevii să se pătrundă cât mai adânc de importanța zilei serbarea s'a pregătit de societatea de lectură a elevilor. De aceea și cuvântarea prin care s'a amintit trecutul mărș, a fost ținută de un elev: Muscariu Șt. cl. VII.

La școala comercială superioară de băieți a vorbit dl profesor Barna.

Porniri frumoase în Băița

Băița este una dintre cele mai sărace parohii din dieceza Orășii. Cu toate acestea a făcut tot ce i-a stat în putință ca să-și cumpere un clopot. Păr. Dumitru I. Șaitoș a fost cel dintâi care a contribuit cu o sumă frumoasă pentru procurarea clopotului. Pe urmă a mers el însuși la turnătorii de clopote din Arad, la 13 Decembrie, și a comandat un clopot de 145 kgr., care va fi sfințit cât de curând.

Cu toate că parohia este tot mereu atacată, atât de ortodocși cât și de diferite secte, ea înaintează linișor, ba a avut și câteva treceri la biserică unită. Aceasta mulțumită preotului care se ocupă de credincioșii săi, atât în ce privește cele sufletești cât și cele materiale.

De un an încoace parohia a înaintat foarte mult, făcându-ni-se misiuni, rozarul, reuniune Mariană, și altele.

Parohienii îi sunt adânc mulțumitori bunului Părinte, care muncește cu atâta zel pentru propășirea credincioșilor în cele sfinte și spre mărșă lui Dumaezeu.

Stud. D. Iezan

Rugăciunea

neîncetată și rostită cu încredere deplină, este ascultată cu siguranță.

Duminecă în 29 Ianuarie se citește evanghelia Hananencii dela Mateiu 15, 21—28. Oceace ne isbește în ochi dela întâia privire, în această evangheliie, este marea putere a rugăciunii continue și neîncetate.

Hananeanca avea o fică îndrăcită. Se roagă de Isus, să i-o vindece, el însă nu-i răspunde nici un cuvânt. Il roagă ucenicii, le răspunde că nu este trimis decât numai la oile cele pierdute ale casei lui Israil. Vine Hananeanca din nou, Isus însă o refuză din nou, zicând că nu este bine a lua pâinea fiilor și a o arunca câinilor. Ea însă nici acuma nu desnădăjduște, ci zice: „Așa e, Doamne, dar și câinii mănâncă din stărmiturile cari cad de pe masa domnilor“. Abia atunci, răspunzând Isus, a zis ei: „O, muiere, mare este credința ta: fie ție precum voiești“.

De trei ori a fost refuzată Hananeanca, odată chiar urât de tot, și numai a patra oră, după ce arătasă o putere de voință cum rar să mai vezi și să auzi, a primit ceea ce a cerut, adică vindecarea fetei sale.

Și acuma să vedem dacă facem și noi asemenea?

Cei mai mulți dintre noi se roagă, fiindcă așa au învățat dela mama lor. Se roagă chiar regulat, dimineața și seara,

poate chiar și înainte și după mâncare ori lucru, rugăciunea aceasta este însă mai mult o obișnuință, decât o trebuință sufletească. Ne rugăm fiindcă așa este obiceiul, fiindcă altfel consătenii noștri ne-ar numi păgâni.

Hananeanca însă nu așa a făcut. Ea și-a văzut fica îndrăcită, a știut că boala aceasta n'are leac, și auzind despre Isus, care atâtea minuni face, s'a furișat după el și atâtea l-a rugat, până Isus s'a văzut silit să săvârșească minunea, și i-a vindecat fica.

Să privim și alte figuri de acestea din evanghelia legii nouă:

Acolo e Marta și Maria, surorile lui Lazar, prietenul lui Isus. Câtă încredere în Isus ne arată Marta când zice: „Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit. Ci și acum știu că orice ai cere dela Dumnezeu, da-va ție“ (Ioan 11, 21 și 22). Și Isus, văzând marea credință a acestor două surori, de fapt le împlinește cererea.

Acelaș lucru îl vedem în istoria Mariei Magdalena, care, păcătoasă cum era, a adus un vas cu mir, și stând lângă picioarele lui Isus dinapoi, plângând, a început cu lacrimi a-i spăla picioarele, și le ștergea cu părul capului său și săruta picioarele lui și le ungea cu mir. Și fiindcă a avut atâtea încredere în Isus, a auzit cuvintele: „Iartă-ți-se păcatele tale“ (Luca 7, 37, 38 și 48).

De altfel Isus ne-a asigurat în nenumărate rânduri că ne va împlini cererile:

„Cereți și se va da vouă, căutați și veți afla, bateți și vi-se va deschide“ (Matei 7, 7). Toate câte cereți rugându-vă, să credeți că veți lua, și vor fi vouă“ (Marcu 11, 24). „Orice ați cere dela Tatăl, întru numele meu, voi face, ca să se mărească Tatăl întru Fiul. De veți cere ceva, întru numele meu, eu voi face“

(Ioan 14, 13—14). „De veți rămânea întru mine, și cuvintele mele de vor rămânea întru voi: orice veți vrea, veți cere și va fi vouă“ (Ioan 15, 7). „Orice veți cere dela Tatăl, întru numele meu, da-va... cereți și veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină“ (Ioan 16, 23—24).

Cu toate acestea creștinii nu se roagă cu încredere, ci, îndată ce au observat că nu li-s'a împlinit cererea, desnădăjdușesc și apoi nu se mai roagă aproape de loc.

Biserica tocmai de aceea ne pune înainte pilda Hananencii, ca să luăm pildă dela ea, că nici după trei respingeri nu trebuie să încetăm a ne ruga, ci să încercăm, tot cu mai mare curaj și încredere, și a patra, a cincia și a suta oră, și Isus abunăseama că nu ne va lăsa.

Sfânta Monica, mama sfântului Augustin, 18 ani într'una s'a rugat pentru întoarcerea fiului ei, până ce în sfârșit i-a fost ascultată rugăciunea. Orbul din Ierihon, cât ce a auzit că trece pe acolo Isus, fără încetare a strigat tot într'una: „Isuse, fiul lui David, miluește-mă“ (Luca 18, 48). Zadarnic îl certau oamenii să tacă, el, fără încetare și într'una, a tot strigat aceleaș cuvinte, până ce Isus i-a zis: „Vezi, credința ta te-a mântuit“ (Luca 18, 42).

Să avem deci răbdare și încredere deplină, asemenea Hananencii, la rugăciune, și să fim siguri că Isus ne va asculta, dacă nu întâia oră, cel puțin a patra oră ori chiar a suta oră, abunăseama. Să fie însă rugăciunea noastră tot atât de plină de încredere ca a orbului din Ierihon și ca a Hananencii, pentru că asta-i condiția cea mai de căpetenie a rugăciunii.

Părintele Iuliu

Foița „UNIRII POPORULUI“

Un erou din 1848

Protopopul Ștefan Moldovan din Mediaș

(urmare)

de Dr. Coriolan Suciu

Spune apoi Lemeni că, „Ungaria numai așa voește a se uni cu Ardealul dacă încetând toată deschilina, vor primi Constituția Ungariei—prin lege și întărire împărătească sancționată“. Că staturile (dieta) Ardealului în ce fel vor dori, Lemeni încă nu știe, dar după ziarul „Hirad“ care-și pune întrebarea: „Miként“ (Cum?), deduce că se va face în felul cum dorește Ungaria.

Deci s'ar bucura și Românii de o constituție liberală, care ar pune capăt sistemului medieval, bazat pe privilegiu și pe exclusivismul din Ardeal.

La cererile credincioșilor din Mediaș, Lemeni reflectează, că singur punctul al III-lea i se pare vătămător, fiindcă preoții luterani se poate întâmpla „să aibă unele înzestrări dela privați dăruite“, deci nu ar fi cazul să se poartă loc bisericesc întocmai ca dâșii, ci să se ceară „Cuvincioasă subsistență întocmai cu alte religii primite, după statul locului în care ne aflăm“.

Zecimile, spune mai departe Episcopul, vor înceta cât ce se va face unirea cu Ungaria, deoarece un articol din constituția Țării Ungurești spune, că „se va face rânduiala pentru

cuvincioasă subsistență a Preoțimii fără deosebirea Religioasă“.

În celelalte, îl îndeamnă să se îndrepte după circulara ce acuma s'a trimis.

Episcopul Lemeni își încheie scrisoarea către protopopul Ștefan Moldovan prin cuvintele: „Dumnezeu să ne îndrepte pașii Noștri spre toată buna lucrarea, că adevărat, dacă cândva a fost de lipsă de ajutorul dela cel Prea Înalt, acuma este de lipsă“¹⁾.

Ștefan Moldovan primind scrisoarea Episcopului său, din 3 Aprilie, a răspuns cu data de 7 Aprilie (26 Martie c. v.) și confruntându-o și cu circulara din 2 Aprilie și cu faptele Sașilor din Mediaș, n'a mai înaintat răspunsul pe care l-au fost formulat Românii la început, ci alt răspuns, în care spune numai atât, că vor primi arme numai atunci când poftind lipsa de obște, le va veni poruncă pentru aceasta, pe obicinuita cale legală, dela „Înălțatul Crăesc Guberniu“. Atunci „pentru Înălțatul Împărat, pentru Patrie, Libertate și Egalitate... cu toată dragostea bucușii le vom primi (armele) și pentru celea mai sus pomenite teneiuri, suntem gata a jertfi una singură a noastră avere, viața cu toții până la unul“²⁾.

Acest răspuns l-au dat — la 6 Aprilie 1848 — „Cinstitei tistii a orașului, solidar, toți Românii din Mediaș“.

Ștefan Moldovan în scrisoarea sa din 7

¹⁾ În Arhiva Mitropoliei din Blaj, între actele anului 1848.

²⁾ Copia acestui răspuns a fost alăturată la scrisoarea lui Șt. Moldovan către Lemeni. Vezi și Dr. C. Suciu, o. c., p. 23—24.

Aprilie amintește, că tot acest răspuns l-au dat Sașilor „oraliter“ (cu graiul) și Românii din districtul său, anume cei din Așel, Biertan, Moșna Șeica-Mare și Mică, „batăr că și cu sila au fost strimtorați și amenințați și pe lângă toate înădușirile câte le-au pus lor Sașii, că adevărat vor avea rău mare dela Unguri, că-i vor iobăgi — dela Muscani, că-i vor tirăni, — și că voi avea a-se stremuta în Țara Românească etc.“ Ei așteaptă cu răbdare ordin dela „Înaltele locuri“, iar „de Guberniu și Înălțatul Împărat nu se deslipesc odată cu viața“³⁾.

E frumos și înălțător faptul că, răspunsul dat Sașilor de satele amintite, l-au dat în bună înțelegere și frație „toți Românii uniți și neuniți laolaltă, că acum nu le taie prin cap a se deschilini“⁴⁾.

Sașii din Mediaș au primit răspunsul Românilor — pe care, firește, îl formulase protopopul Moldovan, — cu adâncă tăcere.

În fața acestui răspuns, care era un refuz indirect, ei și-au format garda (din vreo 10 de inși) numai dintre ai lor, s'au adunat apoi în mijlocul pieții, și-au ales ofițerii, și „au început a se decora cu cocarde tricolore: roșu alb, albastru și nu verde“ (deci nu ca Ungurii).

În scrisoarea amintită, Ștefan Moldovan spune că el, pe zi ce merge se află din ce în ce mai serios îndatorat a cugeta de soarta Românilor și de năcazul ce-l vădesc Sașii, fiindcă Românii nu se unesc cu dâșii, la simpla lor provocare. Face apoi câteva observații

³⁾ Tot acolo.

⁴⁾ Tot acolo.

Oameni mari ai neamului

Răposatul profesor IOAN PAUL cinstit de sătenii din Podeni și jur

Oamenii mari trebuie cinstiți de toți și totdeauna, căci prin ei un neam își arată valoarea și înaintarea sa în lupta cu viața. Acest adevăr se potrivește tuturor popoarelor. Cele mai multe își cinstesc oamenii mari cum se cuvine, lăudându-se cu ei.

Noi românii ne cinstim oamenii mari — învățați — cu atât mai mult cât ei aproape toți sunt fii de preoți de la sate ori chiar de țărani. Să-și închipuie cineva că vorbind rău despre un om cu carte, dacă l-ar auzi toți sătenii din țară, aproape totdeauna i-ar răspunde ocărilor tot un țaran; tata ori fratele celui hui-duit. Și'n ultimul timp s'a cam întins la sate boala contra „domnilor“. Dar boala nu e așa mare cum pare.

Un exemplu de săteni cumiți și deștepti, care se mândresc cu învățătorul satului lor, sunt locuitorii comunei Podeni, jud. Turda care au cinstit și după moarte pe învățătorul satului lor Ioan Paul.

Ioan Paul s'a născut la anul 1857, a făcut școalele la Blaj și Viena. A fost în viață profesor în Caransebeș și Slatina și apoi a trecut în „vechiul regat“ unde a fost tot prof. la liceul internat din Iași. Trăind o viață plină de muncă, cinste și hărnicie mai marii timpului l-au ridicat până la rangul de director în ministerul instrucțiunii. La anul 1906, ca o răsplată pentru munca și învățătura sa înaltă, a fost numit prof. universitar tot în Iași.

Deși trăia acolo între oameni cu aceeași limbă, dorul de satul cu jucăriile copilăriei l-a făcut că îndată ce s'a făcut România Mare să ceară dela cei mari sa-l aducă în Ardeal. Își iubea satul și țărani copilăriei atât de mult, încât a cerut ca să fie numit barem dascăl în satul său, deși el era dascălul profesorilor cari învăță pe cei ce voiau să fie dascăli la sate. La anul 1919 fu numit însă tot profesor

universitar la Cluj, de unde mai iute se putea repezi în satul său de naștere.

Cât era de învățat, el era bun și iubitor de vorbă cu oricine. De aceea el era un părinte al tuturor, mai ales al celor necăjiți. A fost un mare român și un om al cărții. A scris o poveste frumoasă: „*Florică cetărașul*“ și o carte mai mare „*Nu-i nimic nou*“, în care istorisește frumos întâmplări din revoluția dela 1848. Amândouă cărțile sunt vrednice de citit și dacă vre-unul din cetitorii noștri ar ajunge cumva la aceste cărți, să se considere fericit.

Sătenii din Podeni și jur au avut așadar pe cine să cinstească și cu ce să se mândrească. Vre-o 300 de săteni din Podeni au rugat pe preotul satului, să facă un parastas pentru sufletul învățătorului Ioan Paul, care a murit în anul 1926. La slujba religioasă au luat parte mai mult de cincisute de țărani, venind mulți de prin satele vecine.

Iată un român mare, cu care ne putem mândri! Iată și țărani care-și onorează oamenii lor învățați, cum pot mai bine, până sunt vii, și chiar după moarte.

Să ne fie de pildă tuturor!

Nic.

Pomul de Crăciun la Lupeni

Reuniunea femeilor de pe lângă biserica română unită din Lupeni j. Hunedoara, ca în toți anii și în acest an a venit în ajutorul celor săraci și lipsiți, ca prin ajutoarele ce le distribuie — împărțite — să cauzeze câteva clipe de bucurie celor necăjiți.

Împărțirea ajutoarelor s'a făcut în 18 Decembrie 1932, în biserica din loc. După terminarea sf. Liturghii, pâr. Petru P. Berinde cântă cu copiii colinzi pe 2 voci, după cari pâr. canonic, Nicolae Zugrav și paroh I ține o vorbire către credincioși, arătând datorința ce o avem ca creștini de a ne ajuta unii pe alții, nu numai cu vorba ci și cu fapta și mai ales în zilele noastre. — Totodată arată și dato-

rința ce o au copiii de a fi cu recunoștință față de binefăcătorii lor, să fie ascultători de Dumnezeu și biserica și la rândul său să vină și ei în ajutorul celor săraci după puterile lor. Mulțumește tuturor binefăcătorilor.

Cetește apoi sumele cari s'au încasat pentru ajutorarea celor săraci. Anume: 1. Direcțiunea Minelor din Lupeni a dăruit haine în preț de 6000 Lei. 2. Reuniunea femeilor din taxele ce se încasează dela membre și din venitul ce a rămas dela o petrecere aranjată în acest an 5500 Lei. La reușita acestei petreceri, mai multe Doamne și Domnișoare au contribuit cu fel și fel de mâncări, între 80—300 Lei. 3. Membrii Cultului sfintei Inimi alui Isus cu 1300 Lei. 4. Dela alți binefăcători alimente și vre-o 500 Lei. 5. Dela sf. Antonie 220 Lei. Această sumă e ceea ce a rămas la finea anului, după ce s'au plătit pâinea săracilor. Aceia cari au petrecut în Lupeni știu că, pe lângă Reuniunea femeilor, Cultul sf. Inimii, mai este și Cultul sf. Antonie, în cinstea căruia se roagă credincioșii în fiecare Marți — novenă — și când Dumnezeu prin mijlocirea sf. Antonie le implinește cererea, atunci pun în cutia sf. Antonie suma care au sigăduit-o. Din această sumă se dă peste an în fiecare Marți la 6 săraci, câte o pâine de 1 kg.

Ajutoarele s'au dat la copiii fără tată, mamă, ori de tot fără părinți, la copiii al căror părinte sunt săraci și n'au de lucru. S'au dat haine la 24; ghețe la 23; căput de iarnă la 4, șvetere și tricouri la 8, alimente: câte 5 kg. făină albă, 1 kg. slănină, 1 kg. carne la 7 bătrâni. S'au mai împărțit încă 300 colăcei și bomboane în pungi la copiii cari au fost la biserică, dar nu s'au ajuns la toți.

Vor fi fost poate și nemulțumiri, căci fiecare ar fi dorit să primească, dară cine le poate face pe plac la toți oamenii și mai ales că suma a fost mică în raport cu cei săraci.

Dumnezeu să răsplătească celor milostivi și fapta lor să o urmeze și alții!

Correspondent

propuneri vrednice de reținut, privitor la ceea ce ar avea Românii de făcut între împrejurările date.

Înainte de toate el justifică ținuta Românilor din Mediaș și jur, cari nu s'au lăsat ademniți de Sași, căci dacă ar fi făcut cu ei împreună gardă națională, Sașii ar fi exploatat acest fapt, prezentând cererea (Supplex Libellus) Vlădicilor români (Moga și Lemeni) dela 1842, de neîntemeiată și s'ar fi nizuț să prezinte pe Români ca mulțumiți cu situația lor în Pământul Săsesc (Fundus Regius), deci ei Sașii, s'ar fi simțit îndreptățiți să-și păstreze constituția lor privilegiată, de care Ungurii din Ardeal, unindu-se cu Ungaria, vor trebui să abzică¹⁾. Aceasta cu atât mai vârtos că episcopul Moga, unul dintre iscălitorii lui Supplex Libellus, a murit, iar D. Șlaguna tot cu D. „Comes“ (Salmen) se șoșotește și precum înțeleg tot mai iactitează“ (stă la îndoială).

Spune apoi ceia ce, „îl îmboldește“ pe el cugetul din lăuntru să spună.

El crede că „și pentru noi se arată un viitor mai fericit, numai se poștește ca și noi să ostenim“, și că „Tatăl săracilor, cel ce înalță din sterc (gunoi) pe cel mișel, va tulbura toate planurile lor“ (ale Sașilor).

Propunerile lui, pentru ceea ce ar avea de făcut Românii înainte de ținerea dietei, sunt următoarele: Până în Paști (23 Aprilie), în chestiunea cererii înaintată dietei privitor la soarta Românilor din Scaune, să se facă câteva mii de subscrieri „cari să dea plenipotență la doi

sau patru Români sănătoși de cap, cari să înainteze la guvern aducerea aceleia și de aici cu ordine poftite să pășească la Viena, unde între propozițiile regii (mesaj), ca un lucru esențial să se poștească a se pune această atât de cum-pânitoare cauză“²⁾.

Ștefan Moldovan propune ca în toate scaunele să se facă subscrierile, cari, în termen de 8 zile să se înainteze la Blaj. În scaunul Mediașului și al Sighișoarei s'ar îngriji el de ducerea în îndeplinire a acestui lucru, („la demândare, fac negreșit“).

Propune apoi pe membrii în delegațiunea ce va avea să ducă „rugămintea nervoasă“ către Maiestatea Sa și către dietă (advocatul Ioan Bran dela Brașov, profesorul Ioan Turcu dela Blaj, Balomiri dela Orăștie și alții). În cerere „să se arate pe scurt starea apusă a Românilor în Scaune, sau chiar în Fundo-Regio“ (pământul crăesc stăpânit de Sași) și să se ceară egalitate de drepturi cu Sașii.

Cei însărcinați, în sărbătorile Paștilor să fie la Viena. În Pesta să iee contact cu „capii neamurilor din Ungaria, cum e Kossuth și alții și „să recomande adânc cauza noastră, ca glasul lor să dea pentru noi la timpul său mari impresii“.

La urmă își cere scuzele dela episcopul Lemeni, în care de altfel vede pe „omul“, „de carele avea lipsă slăbănogul cel ce avusese 38 ani în boala sa“, și îl roagă să ierte „înlăcărutul cuget“, „pentru că, — zice el — doresc ca când alții lucră și feceră, și eu după puteri-mi batăr să priveghiez“.

Ar dori ca să se lucre în grabă, ca să nu se adeverească din nou zicala: „Dum Roma deliberat (Saguntum perit)“¹⁾ (până ce Roma hotărăște, orașul Sagunt se prăpădește).

În ziua următoare, 8 Aprilie (27 Martie c. v.) episcopul Lemeni răspundea protopopului Moldovan.

El nu lua asupra sa așternerea cererilor formulate de Moldovan și nu era hotărât să dea învoire celorlalți, zicând că „nu voim ca să judece cumcă prin Noi ar fi fost ațâțați sau îndemnați“.

Părerea lui Lemeni era: „Facă proprio motu, (din îndemn propriu) numai caute la aceia, ca să nu poștească mai mult decât se poate nădăjdui de a putea dobândi“. Iar mai departe zice: „Toate drepturile se pot poștei (pofți), dară a poștei ca în Dietă în 3 limbi să se poată cuvânta, sau la dicasteriuri românește a scrie, aceasta în timpul de acuma ar fi o poftă, la care cei mai mari liberaliști unguri ar scrâșni în dinți. Slavi sunt 5 milioane, au dintre sine grofi, baroni, generali și nu au aflat de folos a se împotrivi limbei diplomatice, ba ce e mai mult, — ce noi nu probăm —, consistoriul neunit dela Timișoara în officiosis (în afaceri officioase) ne scrie nouă ungurește“²⁾.

Din acest schimb de scrisori se vede, că episcopul Lemeni era partizan al unirii cu Ungaria, iar protopopul Ștefan Moldovan s'a lăsat influențat și el de aceste idei.

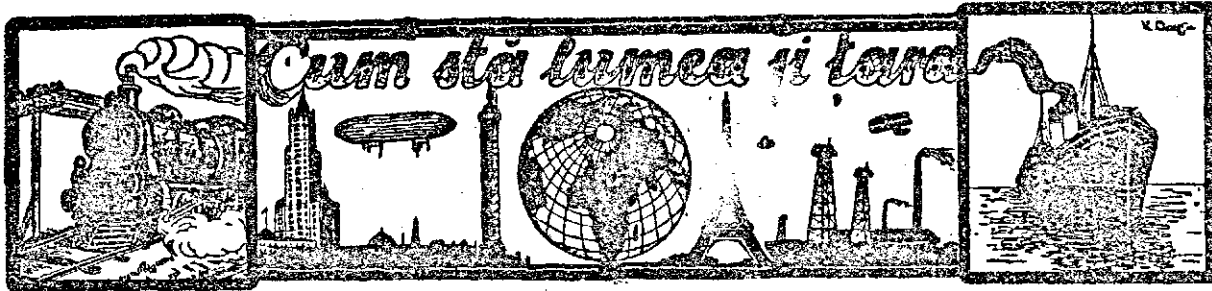
*

¹⁾ Tot acolo.

²⁾ Arh. Mitr. Blaj, actele anului 1848.

¹⁾ Dr. C. Suci, o. c., p. 27—28.

²⁾ Tot acolo, p. 28.

Noutăți politice din țară și străinătate

De ce a demisionat guvernul Maniu.

După ce guvernul Vaida a depus jurământul, comitetul central executiv al partidului național-țărănesc a ținut o întrunire, la care fruntașii acestui partid au ținut să dea lămuriri asupra cauzelor pentru cari s'a retras guvernul Maniu.

D. Mihalache a făcut cunoscute jignirile aduse autorității și disciplinei de Stat, din partea celor doi slujbași: colonel Marinescu, prefectul poliției Capitalei, și general Dumitrescu, comandantul jandarmeriei. Neputându-i înlocui, a socotit că nu mai poate purta răspunderea conducerii ministerului de interne. Dsa a încheiat spunând: »Dărzenia mea cunoscută nu vine din vanitate sau ambiție, căci d-voastră știți că mi s'au oferit onoruri mai presus de așteptările mele, dar eu nu le-am primit. Am conștiința că servesc interesele Tronului, spunând întotdeauna adevărul. Sunt sigur că atitudinea mea este înțeleasă. Când servesc interesele Țării și ale Tronului, eu merg pe drum drept și cu capul sus și dacă înțeleg să mă umilesc pentru persoana mea, nu o pot face a-

Intru aceasta Bărnăuțiu, care se afla la Sibiu, ca student în drept la Academia săsească de acolo, și Aron Pumnul, tânărul profesor dela Blaj, prin proclamații au pregătit adunarea dela Blaj, din Dumineca Tomii (30 Aprilie 1848).

După această adunare, Bărnăuțiu împreună cu Cipariu au pus la cale adunarea dela 3/15 Mai, de pe Câmpul Libertății, adunare a cărei încuviințare o ceruse dela guvern episcopul Ioan Lemeni¹⁾.

Blăjenii prin doi canonici (Cipariu și Sereni) au luat contact cu cei dela Sibiu, astfel încât în marea zi de 3/15 Mai, la Blaj, uniți și ortodocși stăteau alături în unire frățească, dela vladică până la opincă, pentru a depune jurământul național pe Câmpul Libertății.

Pe acest Câmp al Libertății, unde cei 2 vladici români de pe atunci: bătrânul Lemeni și tânărul Saguna, au mers de braț, pe acest câmp sfințit prin jurământul depus de cei 40 de mii de Români, că vor fi credincioși națiunii române, și că la caz de lipsă vor apăra libertatea și drepturile ei până la ultima picătură de sânge, pe acest »rât al Grecilor« devenit »Câmpul Libertății«, a fost de față și Ștefan Moldovan.

Episcopul Lemeni, într-o scrisoare din 2/14 Mai — prețuia marea adunări naționale —, îl încunoștința despre starea lucrurilor la Blaj.

Bătrânul episcop își manifesta îngrijorarea pentru adunarea, la care, conform decretului guvernului din Cluj, n'aveau voie să se întrunească decât protopopii cu câțiva mai deștepti (némely értelmesebbekkel). Episcopul era și el de părere, că mulțimea mai mult împiedecă hotărârile cuminiți decât le promovează (ajută).
(Urmează).

tunci când reprezintă o autoritate de Stat și când știu că apăr interesele Țării și ale Tronului.

După mai mulți oratori, în cele din urmă și-a spus cuvântul fostul prim-ministru, d. Iuliu Maniu.

Dsa a arătat cum a încercat în repetite rânduri să se ferească de a deschide răni, cari ar fi fost greu de închis. Cei cari au avut însă interes au făcut să spargă buba. S'a solidarizat cu gestul dlui Mihalache, de a pedepsi pe funcționarii cari au greșit contra disciplinei și autorității în Stat, pentru că — spune Dsa — »când am primit președinția partidului și a consiliului de miniștri, le-am primit sub condiția hotărâtă că guvernul va governa cu mâna liberă.

Acest lucru l-a spus și tovarășilor săi din guvern. În cazul dlui Mihalache a văzut însă că mâna liberă lipsește. De aceea Dsa și d. Mihalache s'au retras. Partidul însă, trecând peste acest incident (intâmplare), merge pe calea sa înainte, mulțumită puterii partidului și devotamentului (credinței) dlui Al. Vaida Voevod.

Di Maniu după aceasta și-a luat rămas bun dela partid și dela prieteni, plecând în străinătate pe vreme mai îndelungată.

Înainte de plecare d. Maniu a făcut și ziarului »Patria« din Cluj unele declarații privitor la demisia guvernului.

Dsa a desmițat diferitele zvonuri răspândite prin ziare referitor la cauzele plecării Dsale din fruntea guvernului, spunând între altele:

»Adevărata cauză a demisiei mele a fost nepotrivirea punctului meu de vedere cu al Suveranului asupra felului de-a a-suma (lua) răspunderea guvernării.

»Punându-mi-se în vedere, că voi avea mâna liberă în guvernarea Țării, am crezut, că pot cere îndepărtarea unora dintre funcționarii înalți, în speță a d-lui comandant al jandarmeriei și a prefectului poliției Capitalei, atunci când nu voi avea încredere în ei.

»Răspunderea guvernării căzând întreagă asupra mea, nu puteam admite, ca funcționari înalți administrativi să nu depindă de mine și de guvern și ca alte persoane decât membrii guvernului să se bucure de o încredere mai mare în fața Suveranului.

»Puterea, pe care o are guvernul după legile țării, trebuia să-i revină întreagă și neștirbită și ea nu se putea împărți cu persoane, cari nu împărțeau și răspunderea în fața națiunii și-a forurilor competente.

Di Maniu a declarat apoi nedrepte și neîntemeiate spusele aceluia, după cari s'ar fi retras de oarece n'ar fi avut soluții (leac) pentru problemele financiare și economice.

Dsa a adaus:

»Că eu, sau guvernele prezidate de mine, sunt sau nu capabile, nu eu sunt chemat să o judec. Va veni opinia publică a țării și va judeca drept.

»Nimeni nu va tăgădui succesele indeobște recunoscute, realizate prin competența și devotamentul extraordinar al colaboratorilor mei din guvern. Dar refuz a recunoaște că nu aș fi avut soluții sau program de guvernământ.

»Am elaborat un plan vast și precis asupra soluționării tuturor problemelor, în primul rând al celor financiare-economice, pe care l-am expus și Suveranului și am avut plăcerea să constat, că planul în principiu este primit simpatic.

»În orice caz nu mi-se poate aduce învinuirea, că nu aș fi avut soluții.

»Regret foarte mult, că nu am posibilitatea să realizez acest program, și nu din vina mea.

»Fapt este, că am împlinit toate promisiunile date corpului electoral cu ocazia alegerilor, și am pus în curs realizarea programului de guvernământ, pronunțat în parlament prin mesajul regal.

»Sunt sigur, că guvernul prezidat de d. Vaida Voevod va continua cu deplin succes realizarea programului nostru politic, dela care depinde refacerea Țării.

»Desigur una este să râvnești puterea și alta este să-ți faci datoria în postul la care ai ajuns.

»Și dacă voi constata, că nu am râvnit puterea personal în situația dată, aceasta nu însemnează, că m'aș fi debarasat un moment de răspunderea grea pe care o aveam și aș fi fugit din fața datoriei pe care o incumbă (o aduce cu sine) postul pe care-l ocupam și că nu aș fi avut soluții pentru toate problemele de stat.

»Solidarizarea mea cu iubitul meu prieten Ion Mihalache a fost nu numai o datorie de coleg, ci și urmarea unei convingeri și o necesitate politică, neputând rămânea nesatisfăcută.

E foarte bine că d. Maniu a făcut aceste declarații. Cel puțin lumea nu va trebui să tot găcească, precum a făcut în 1931, când d. Maniu s'a fost retras, din aceleași pricini, la Bădăcin.

Cu toate că d. Maniu s'a retras din cauza nepotrivirii cu Suveranul asupra felului de cărmuire, Dsa înainte de a pleca din București a fost în audiență la M. S. Regele, fiindcă Dsa e altă fire decât de pildă d. Iorga.

D. Maniu nu lasă din principii (credințe), dar nu se dușmănește cu nimeni.

Dsa va merge la Viena și Praga, apoi în Italia și Franța.

Un ziarist spune că l-ar fi întrebat pe d. Maniu: când se va reîntoarce din străinătate? Răspunsul ar fi fost că în ziua căderii guvernului; ceea ce ar fi să se întâmple între 1 și 15 Aprilie.

Ar fi însă spre paguba țării dacă guvernul s'ar schimba tot la câteva luni. Căci vorba Românilor: Schimbarea domnilor, bucuria nebunilor.

D. Mihalache va pleca și dsa în cel rând cu d. Titulescu la Geneva, ca reprezentant al României la conferința dezarmării.

În timpul, cât dnii Maniu și Mihalache vor lipsi din țară, conducerea partidului național-țărănesc o va avea prim-ministru Vaida.

¹⁾ Dr. C. Suciu, o. c., p. 35.

D. Valda despre politica noului guvern.

Deschiderea parlamentului amânându-se până la 25 Ianuarie, noul prim-ministru n'a avut prilejul să facă cunoscut acolo, programul noului guvern.

Intrebat de un corespondent al ziarului parizian »L' Intransigeant«, asupra programului, d. Valda a spus însă că va continua politica guvernului Maniu. Va întreține bune legături cu străinătatea și cu Liga Națiunilor. Se va niza să aducă în rând viața economică a țării și să alcătuiască un buget echilibrat (Intratele să acopere ieșitele). De aceea va recurge și la jertfe. Stabilizarea banului se va menține, iar cu creditorii străini se va cerca să se ajungă la un înțeles, prin Geneva.

D. Lugoșianu din nou la Geneva.

Cât ce s'a alcătuit noul guvern Vaida, d. Ionel Lugoșianu a și plecat din nou la Geneva, pentru a duce proiectul de acord (înțeles) cu comitetul financiar de pe lângă Liga Națiunilor.

În ședințele acestui comitet, din 21 și 22 Ianuarie s'a și discutat cererea României și în cele din urmă s'a ajuns la un înțeles, care Sâmbătă, în 28 Ianuarie, va fi supus pentru aprobare consiliului Ligii Națiunilor.

Guvernul a redus iarăși plățile funcționarilor.

Pentruca să poată acoperi golerile din anul trecut, rămase mai ales din prima jumătate a anului, din timpul guvernării dlor Iorga și Argetoianu, un consiliu de miniștri a hotărât ca pe primele 3 luni din 1933 să reducă salariile funcționarilor statului, a celor comunali și județeni, în felul următor: Ocelor din București și din orașele mai mari li se va reduce 10 la sută din salariu; celor din orașele mai mici și de pe sate 12 și jumătate la sută.

Nu li se va scădea nimic olișerilor și judecătorilor, fiindcă aceștia, se spune că, n'ar avea alte izvoare de câștig decât salariul.

Această hotărâre a guvernului — precum era de așteptat — a stârnit mari nemulțămiri printre slujbașii cărora li-se aplică o nouă curbă de sacrificiu (jertfă).

Un Gandhi românesc.

Am scris mai anul trecut despre proceul indian Gandhi, care fiind prigunit și întemnițat de stăpânirea engleză, a declarat greva loamei.

În săptămâna trecută pe Gandhi al Indienilor l-a imitat un profesor dela București, d. Grigorie Forțu. D. Forțu vorbind și scriind contra M. S. Regelui, a fost deținut de judecătorul de instrucție de pe lângă parchetul din București și trimis la închisoarea Văcărești.

S'a făcut mare valvă pentru treaba asta, mai ales că d. Forțu a fost un apărător al drepturilor profesorilor, iar arestarea dsale se întâmpla tocmai atunci când guvernul hotărârea o nouă reducere de salarii.

Profesorimea și multă altă lume i-a luat apărarea. În Capitală au avut loc mari demonstrații pentru eliberarea dlui Forțu.

D. Forțu și dna Forțu în semn de protest au declarat greva foamei.

În cele din urmă D. Sa a fost pus pe picior liber, scăpând cu un ajun de vre-o 3—4 zile. Judecata i se va face în curând.

Unele gazete spun că d. Forțu n'ar fi avut altă vină decât că a îndrăznit să spună în fața lumii adevărul, pe care alții îl spun între patru ochi.

Dsa se vede că a uitat de zicala Românului că, adevărul umblă cu capul spart, și și-a mai uitat de ceea ce spune constituția (mama legilor), că persoana Regelui este inviolabilă, că nimeni nu se poate atinge de ea.

Familia domnițoare a Jugoslaviei la Sinaia.

M. S. Regele Alexandru al Jugoslaviei, dimpreună cu M. S. Regina Mărioara, sora M. S. Regelui Carol II, au sosit luni la Sinaia, făcând o vizită Soveranului nostru. Vizita a avut numai caracter familiar, nu și politic, cum au scris unele gazete din străinătate.

Din cauza acestei vizite, masa dată în cinstea celor decorați cu ordinul Regele Ferdinand, s'a amânat de pe ziua de 24 Ianuarie (ziua Unirii Principatelor), pe ziua de 26 Ianuarie. — În cinstea părechii regale jugoslave s'a dat marți, la castelul Peleş, o masă, la care au luat parte și membrii guvernului iar miercuri s'a dat o masă la București, din partea Reginei Elisabeta.

Miercuri seara Soveranii Jugoslaviei au părăsit România, relatorcându-se la Belgrad.

Vălvătaia din Răsărit.

Războiul dintre Chinezi și Japonezi continuă. — America (Statele Unite), care până acum nu s'a amestecat, acum a declarat că nu va recunoaște nici o schimbare de graniță făcută prin puterea armelor.

În urma acestora, n'ar fi mirare să vedem pe Japonia ieșind din Liga Națiunilor, mai ales că ea nu voește să se supună la judecata comisiei de 19 persoane, încredințată să încerce împăcarea dintre Japonia și China.

Ea de altfel trage nădejde, cu vremea să pună stăpânire și pe insulele Filipine din Oceanul Pacific, pe care senatul american le-a declarat independente, ca să scape de concurența produselor, pe cari acestea le vindeau în Statele Unite.

Papa pentru pace.

Pacea și iubirea între popoare, pe care Liga Națiunilor, se pare că în zădar se trudește să o înfăptuiască, încearcă să o realizeze părintele milioanei de cre-

știni catolici din lumea întreagă, Papa dela Roma, Pius al XI-lea.

Preafericitul Părinte a dat o scrisoare de pace, o bulă papală (Quod nuper) către întreagă creștinătatea, cerând în numele iubirii deaproapelui, ca anul 1933, când se împlinesc 1900 de ani dela moartea Mântuitorului, să fie un an de pace și bunăînțelegere între popoare.

Să nădăjduim că, oricât ar fi lumea de cufundată în răutăți, nu va lăsa ca glasul Patriarhului dela Roma să fie glasul Celui ce strigă în pustie.

Un armistițiu de un an — cât cere Sanctitatea Sa, — pot îngădui chiar și cei cari lăcomesc să schimbe granițele țărilor prin sabie și foc.

Cel ce înainte cu 1900 de ani s'a restignit pe cruce, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, Cel care s'a jertfit pe sine pentru ca să aducă pe pământ pace și între oameni bună învoire — merită ca să se dea ascultare cuvântului urmașului Său pe pământ, Papei dela Roma.

Dr. Coriolan Suciu

Ne trebuie o capelă unită la Paris

Un student dela Paris, dl Daniel Iezan, fost ca elev la Beiuș, harnic și regulat cititor al gazetei noastre, ne scrie din aceea mare capi, tală a lumii, o scrisoare duiosă, în care ne roagă să facem tot ce ne stă în putință, ca să avem la Paris și noi uniții barămi o capelă dacă nu o biserică.

„Între studenții români câți sunt aici la Paris, sunt atâția uniți, și nu avem nici o biserică greacă, română sau măcar o capelă, ba, nici chiar preot, pe când ortodocșii au și biserică și preot. Noi nu putem să avem?”

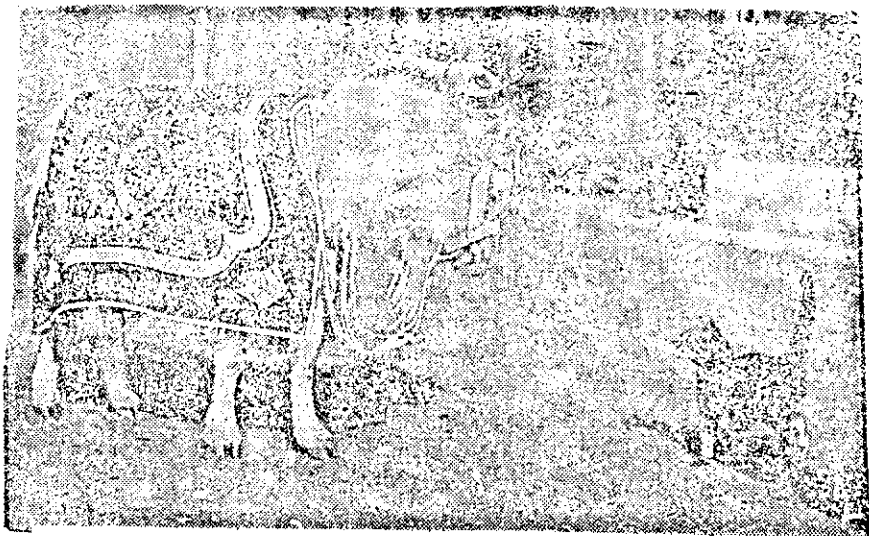
Ba am putea să avem și noi, dacă nu ni s'ar fi luat moșile prin expropriere, iară acuma nu ar rămânea biserica noastră și a doua oră de pagubă, prin conversiune, fiindcă aproape întreagă averea bisericii noastre se află depusă în acții și depuneri pe la băncile, cari acuma se dau peste cap.

Astăzi numai prin colecte publice s'ar putea face așa ceva. Ce ție însă, că, Doamne, greu mai poți aduna bani prin colecte!

Noi supunem, după dorința studentului din Paris, chestiunea aceasta la aprecierea celor mai mari, rugându-i să se gândească serios la deschiderea unei capele unite în marea metropolă a lumii civilizate, la Paris.

Țapul în greva foamei

Despre lucrătorii greviști am auzit până-i lumea, nu însă despre țapi. Și-sunt și de aceștia. Țapul acesta este al regimentului 1 englez din orașul Abderhot. El are menirea să poarte doba cea mare. De aceea și este așa de frumos îmbrăcat. De câteva zile îngrijitorul țapului a primit concediu (slobozenie). Țapul, cât ce a văzut că-i dă altcineva de mâncare, n'a mai volt să mănânce, punându-se în grevă. Orice-i fac, nu vrea, și pace. Motanul din chip s'a cam burzuluiț și el, și acuma stau față în față un grevist cu un burzuluiț. Oare, care va fi cel mai tare?

Munți pe fundul mării. O ceată de învățați, căutând mărgeam, un fel de piatră scumpă, prin mările răsăritului, au aflat că de sub apă s'a ridicat un șir mare de munți.

Mișcare în clerul din Arhidieceză. În timpul dintre 1 Iulie — 31 Decembrie 1932 au fost strămutați dintr'o parohie într'alta 16 preoți din Arhidieceză, distinși de viceprotopopi onorari 16 preoți, unul a fost numit viceprotopop actual (faptic), 18 au fost numiți parohi și 15 clerici au fost hirotoniți de preoți. Pensionați au fost 4 și au murit 5.

Examenele de diferență pentru normaliste. Ministerul Instrucțiunii a dat o circulară prin care lămurește ce trebuie să facă învățătoarele care vreau să treacă la grădina de copii. Astfel, înainte de a se prezenta la examen, candidatele vor trebui să frecventeze timp de o lună o grădina de copii de pe lângă școlile normale de conducătoare. Ele vor face în acest timp lecții practice sub controlul profesorilor de pedagogie. La proba orală, candidatele vor fi întrebate din puericultură, psihologia copilului, între trei și șapte ani din operele de seamă care tratează despre copiii mici. Candidatele vor trebui să cunoască cântece și jocuri pentru copii. După probele orale, candidatele vor trebui să facă lecții practice.

Nu-i permis să scoți din țară mai mult de trei sute de lei. Banca Națională a dat o poruncă prin care cine iese din țară nu-i permis să ducă cu el mai mult de trei sute de lei. Astfel cel care iese din țară și vrea să ducă cu el bani mulți, va trebui să-i schimbe aici, la băncile din țară, în bani străini, dolari, franci, etc.

Deputații din Dieta prusiană s'au luat la bătaie. Mai zilele trecute un deputat socialist din Dieta prusiană, jignind pe cel din partidul contrar, a fost luat la bătaie în toată regula. Ce păcat că nu se bat câte odată și deputații noștri!

Până când se mai pot schimba banii de 100 lei. Banca Națională a României face cunoscut, că banii de 100 lei, de hârtie se mai pot schimba numai până la 31 Ianuarie și că după aceea cel care mai au și nu-i vor schimba, îi pot arunca în foc. Schimbarea se face la sucursalele Băncii Naționale, din capitalele de județ.

Ciclone la Lisabona. În Lisabona, capitala Portugaliei, s'a deslănțuit o furtună grozavă. Șase vapoare aflate în port, s'au scufundat. Multe au fost lovite de stânci și făcute țandări. S'au înecat și mulți oameni.

A pățit-o cu banii cei falși. În ziua de 3 Ianuarie femeia Nechita Maria măritată după Mihaș Grigore din comuna Prelucă a fost la târg în comuna Copalnic-Mănăștur. Plutonierul Negrilă Ilie, șeful postului de jandarmi, a văzut, că ea tot cumpără fel de fel de lucruri de care nu avea nici o trebuință și în tot locul plătește cu piese de 100 Lei. A luat-o la întrebări referitor la bani, ba a văzut că sutarul cu care a plătit e fals. L-a confiscat deci dela ea și, strângându-o cu ușa, s'a încurcat în răspunsuri, până când a trebuit

să recunoască în sfârșit, că banii sunt făcuți de Nechita Ioan al lui Nicolae și Pop Spiridon din Prelucă. Făcând perchizițiile la cei doi locuitori, a găsit la ei mai multe piese de câte 100, 20 și 2 Lei, ba a găsit și mașinile și a constatat, că cei doi oameni fac bani de prin Iunie 1932. La locuitorul Nechita Ioan a găsit și 40.000 Lei bani buni, făcuți pe cei falși. Plutonierul le-a încheiat proces verbal și pe toți trei i-a predat parchetului Satu-Mare.

380 de soldați chinezi înghețați. Se știe că Chinezii și cu Japonezii sunt în război pe viață și pe moarte. Se bat între Mancuria, care e o bucată de pământ, în răsăritul Chinei, mare cât țara noastră. Amândouă aceste popoare sunt de acelaș neam și fiecare spune că Mancuria e a lui. Mai în zilele trecute, două regimente, unul japonez și altul chinez, se luptau în regiunile muntoase din Mancuria. Odată Japonezii au observat că Chinezii nu se mai luptă. Crezând că e vorba de o retragere, s'au luat pe urmele lor și au găsit pe soldații chinezi morți, înghețați cu mâinile pe arme, la datorie.

A vrut să-și ardă soțul. În Ungaria, soția unui moșier trăia în ceartă cu soțul ei. Ea s'a hotărât să-l omoare. Și într'o dimineață, pe când încă dormia soțul, s'a repezit asupra lui, l-a legat și a vrut să-l arunce în cuptor, să-l ardă. Omul a început să strige și când au venit vecinii, femeia s'a dus și s'a aruncat în fântână. Omul s'a ales cu arsuri și cu spalma, iar femeia s'a înecat.

Ce lasă Trotzky după moarte. Se știe că Rusia de când cu bolșevismul, a ajuns pe mâna tuturor lepădăturilor, ca jidani, hoți de cai, prinzători de câni etc. Un jidan, Trotzky, a fost acum alangat din Rusia și s'a refugiat în Danemarca. E bine să se știe că stăpâni în Rusia sunt doi oameni, unul Stalin care poruncește să se omoare oamenii ca găștele, și altul Vorosilov. Trotzky, în testament a lăsat ca creierul lui să fie pus în spirt și trimis în Rusia. Întrebat de ce lasă așa, a răspuns că spirtul să fie dat lui Vorosilov, care cam trage la măsca, iară creierul să fie dat lui Stalin, căruia se vede treaba îi lipsește un șurub.

Însurat cu două neveste. Lăcătușul Const. Antoniu, din Chișinău, deși însurat de câțiva ani cu Marița Harpalalea, s'a însurat încă odată, fără să se fi despărțit de prima lui soție. Cea de a doua se numește Fenobia Betchi, cu care însurat la Lipnic, unde s'a așezat de curând.

Și-a împușcat sora din greșală. În multe părți ale Țării Noastre este un obicei ca nuntașii și mai ales mirele să tragă

cu revolverul. Și multe nenorociri se pot întâmpla în astfel de ocazii, mai ales că la nuntă oamenii sunt puțin cu vole bună. Așa mai zilele trecute, în Satu-Mare, un sergent, venit în concediu și-a serbat nunta. Când se apropiu cu carele de casa mirelui, mirele, care ședea lângă sora lui, a scos revolverul să tragă. Când să ridice arma în sus ea s'a descărcat mai repede și gloanțul a trecut prin capul surorii mirelui, omorând-o. Astfel dela nuntă, omul a intrat în pușcărie.

Câți ani de războaie și câți de pace cunoaște omenirea. Un învățat mare, pe semne n'a avut ce face și s'a apucat să calculeze câți ani de pace și câți de război au fost în lume dela începutul ei. După socoata lui, în decurs de 3421 de ani s'au purtat 3153 de ani de războaie. Astfel ani de pace n'au fost numai 268. În decursul acestei lungi vremi au fost nu mai puțin de 8000 de contracte de pace.

Crezută moartă. Neacșu dintr'o comună din Dobrogea s'a dus împreună cu soția și cu fiică-sa de 10 ani la cârciumă, în sat. La cârciumă i-au dat și fetei să bea. Acasă însă fetei i-a fost rău și a căzut în nesimțire. Omul a chemat popa și și-a pregătit fata de îngropăciune, căci o credea mortă. Trecând pe acolo un doctor, acesta a arătat părinților că fata e numai adormită și spre bucuria părinților a trezit-o.

Inger și diavol

sau ce a pățit un biet de meseriaș, care, încrezându-se în soția sa, și-a testat toată averea ei.

Tabăcarul ungar Ștefan Sebeni, de religia rom. cat., din Târgul Lăpușului, om harnic, cinstit și păstrător, care prin hărnicia lui și-a cumpărat grădina, și-a făcut casă, șură și grajd, a murit între împrejurări foarte dure-roase. Iată trista poveste:

De un timp încoace bietul om, fiind și bătrân, nu-și mai lucra meseria.

Soția sa cu multă dragoste atâta l-a momit și îndemnat ca să intabuleze pe ea casa, până ce Ștefan baci, încrezându-se vorbelor ademenitoare și-a intabulat toată averea pe scumpului soție, crezând că face un bine. Urmarea fu că nu mult după aceea bietul Ștefan a fost batjocorit ca un netrebnic.

Lumea vorbea, cum e gura lumii rea, dar adevărul nime nu-l cunoștea. Dar în sara Crăciunului și mai ales în ziua de Crăciun adevărul s'a desvălit în toată golătatea lui.

În sara de Crăciun 1932 bietul om bătrân și bolnăvicios, crezând că va fi primit la căsuța lui barem de sf. sărbători, s'a dus și a încercat cerând găzduire ca un strein, dar s'a

Călare pe cămilă

Dăm aici un chip foarte interesant din războiul ruso-japonez. Japonezii adevărat cumpărând Mancuria, au primit dela Mongolii din acea țară ajutoare foarte însemnate, și anume călăreți pe cămile, care le sunt de foarte mare ajutor în greaua luptă ce o poartă, mai ales prin acele locuri pustii, unde nici un alt animal afară de cămilă, nu poate trăi. Și, spun marile gazete, că acești călăreți își fac datoria de minune, iar cămillelor nu le e frică de puști și tunuri.

Îngelat în credință, căci a fost alungat și hui-
duit, ca un făcător de rele.

Cu sufletul îndurerat, împovărat și de
greul bătrânețelor, răzimat de cărja lui, a eșit
în stradă, însoțit de vorbele tăcioase ale
scumpei sale soție. Umblând în sus și în jos
pe stradă i-a venit în minte un prietin bun. A
mers deci către podul de peste râul Lăpușului,
în a cărui apropiere locuia prietinel, despre
care credea că-l va primi și-i va da adăpost
barem pe o noapte — noaptea de sf. Crăciun.
— În acest drum de durere, eșitu-i-a moartea
în cale, anume ca să-l scape de sbuciumul
vieții amărate.

Voind să meargă la prietinel lui, fiind
și întunecat și nefiind zăpadă, a trecut pe
lângă o casă situată pe țărmul apei. Dar cum
cărarea era foarte îngustă și locul pieziș;
bietul bătrân a lunecat în marginea apei, de
unde voind să iasă, făcând câțiva pași, a căzut
cu fața în sus, către termure așa că corpul și
picioarele erau acoperite de apă, iar capul și
gura erau afară din apă. Bătrâneța mai bine
zis slăbia nu l-a ajutat să iasă, apa l-a acoperit,
frigul destul de aspru l-a amorțit, iar
a doua zi, în ziua sfântului Crăciun, când lu-
mea alerga veselă la biserică, văzutu-l-a mort
în apă pe bietul bătrân alungat dela casa lui.

Lumea s'a alarmat, au eșit la fața locului
autoritățile, medic, primar, jandarmi, lume
multă, prietini și mai ales frați de profesiune,
— măestrii l-au scos, l-au pus pe un cărut,
apoi l-au dus la casa lui, unde scumpa lui
soție n'a voit să-l primească nici mort. Ba, ce
e mai mult, n'a voit să-i dea nici o cărpă ca
să-i lege falcile deschise și înțepenite de gerul
iernii.

Toată lumea adunată, văzând atâta rău-
tate din partea unei soții, se infuriază și adre-
sându-i cele mai de jos vorbe de ocară, o
amenință cu dărâmarele casei și alungarea ei
din comună. În urma insistenței și a amenin-
țării, soția credincioasă a dat voie să-l ducă
într'o chilie.

După eșitul dela biserică, câțiva meseriași
au început a colecta pentru înmormântarea
nefericitului lor frate de muncă. S'au colectat
bani, haine, stufe pentru un costum, ghete,
seânduri etc. Din banii colectați peste 1400
Lei, s'a cumpărat sicriu, s'a plătit la gropari,
pentru trasul clopotelor în toate 3 bisericile,
la preot și, s'a făcut și o mică masă pentru cei
ce au ostenit la acest lucru.

Marti, a treia zi de Crăciun, a fost în-
mormântat cu o deosebită solemnitate, asistând
și petrecându-l la mormânt aproape toți locu-
itorii Lăpușului, fără deosebire de limbă și religie.

Notez că la predica ținută de zelosul și
idealistul preot rom. cat. toți cei prezenți au
plâns, afară de soția repausatului.

După înmormântare bravii meseriași, cari
sunt grupați într'o societate bine condusă au
rămas satisfăcuți că și-au împlinit conștientios
datoria față de conșoțul lor. Toți simțesc o
bucurie creștinească numai minunata de soție
a rămas cu punct de ocară și dispreț în ochii
tuturor.

Invățătura ar fi: Nu-ți da dreptul din
mână nimănui, pentru că nu știi când ingerul
se va face diavol.

Abonatul Nr. 211

Vindecarea mânilor crăpate

Se ia puțină ceara galbenă, se taie în
bucățele și se pune într'un vas cu puțin unt
de lemn. Acest vas se pune într'o oală mai
mare plină cu apă și se pune la foc, până ce
ceara din vas s'a topit. Din ceară s'a făcut o
alifie, cu care dacă se ung mâinile crăpate, se
vindecă.

Frânturi din viață

Tata, țigara și copilul

*Petru al Nastasiei se întorcea spre casă
cam pe trei cărări. Nu că n'ar mai fi cu-
noscut drumul drept, dar... s'a fost în-
tâlnit cu niște prietini și acum îi plăcea
să fie fanțoș, să se fâlească cu mersul lui
ales, care știe să ocolească orice piatră, să
se ferească de orice mogâldeată, ce se o-
brânicește să-i iasă în cale... De felul lui
nu era om rău. S'ar putea spune chiar, că în
unele privințe, bunătața-i devenea aproape
supărătoare... Și acum, când cam măsura
ulița, în minte-i juca chipul copilășului său
drag, și... și mai ales deștept. O, câte nu
știa el să facă. Nu era năzdrăvenie pe care
să n'o fi știut născoci. Și ce apucături de
om mare!*

*Tot gândindu-se că ce strajnic fecior
o să mai iasă din iscusitul său copil, se
tresa în fața unei case, ce părea a semăna
cu a lui. Dar... nici nu mai încapă îndoi-
ială asta trebuie să fie... I-se părea însă
cam arțagoasă gura neveste-si, care răs-
bia în uliță. — Ce-o fi având muierea asta?...*

*Copilul sta într'un colț, îmbufnat și cu
ochii morocnoși. Intrarea tatălui său îi
lumina privirea.*

*— Ce e cu puiul tău? Ți-a făcut ceva
mama asta uricioasă?*

*"Puiul" nu cărcăi nimic, dar se lipe
de tatăl său.*

*— Da, sigur, giugulește-l acum! Ai să
vezi tu ce fală ți va face mai târziu. Nu
e și să nu facă câte-o boroboacă. Mai a-
cuma a trebuit să-i smulg țigara din gură...*

*— Săracul de el...! Și pentru asta
l-ai certat tu? El vrea să fie ca oamenii
mari, dar... muierea-i... muiere.. Ce poate
ea să înțeleagă... Stăi, că-i facem noi ciudă
mume-ii.*

*Și... bunul părinte scoase tabachera,
cu chin cu vai răsuci o țigare și o așeză
tacticos în gura fiului său. Iar mititelul,
care nu voia să dea de rușine pe tatăl său,
își umplea gura cu fum și-l sloboșea apoi
în rotocoale de toată minunea. Că se mai
rătăcea fum și prin piept și că se mai
îneca odorul, nu putea fi decât spre hazul
tăticului...*

*Nevasta, lăsând gândului mâhnirea, se
apucă să pregătească cina. În curând glasul
ei trist chemă bărbatul la masă. Dar...
unde-i bdiatul?*

*— Ah!... Și Petru al Nastasiei se re-
pesei la vatră. Mititelul sta răzimat de mar-
ginea ei, cu fața galbenă și stinsă, cu ochii
holbați. Capul i-s'apleca înainte, iar gura-i
se deschidea și închidea ca la comandă.*

*Și în noaptea aceea, Petru al Nastasiei
n'a prea avut de-a face, cu somnul dar
deatunci nici fiul său cu țigara.*

Nacu

Cel mai mic om din lume

În orașul Cairo din Egipt, trăiește cel
mai mic om din lume. El este înalt de 65 cen-
timetri și are o greutate de 6 kilograme și
jumătate. Acum este în vârstă de 20 ani.

Numărarea unui miliard de lei

Dacă ar avea cineva un miliard de lei, în
bani de câte 5 lei, ar trebui să numere în-
tr'una cam vre-o 11 ani, lucrând câte 12 ceasuri
pe zi, și numărând două sute de bucăți, adică
o mie de lei în trei minute. Credem, că ori
cine s'ar lega de aceasta slujbă, numai să știe
că pe când găta de numărat are un miliard
de lei.

Adăparea animalelor

Nu-i de ajuns ca animalele, pentru ca
să trăiască bine, să fie numai hrănite.
Ele trebuie și adăpate. Mai ales anima-
lele, cari mănâncă nutreț uscat, trebuie
să bea și apă. Fără de apă animalele
nu pot mistui. Hrana din stomac tre-
buie să fie mistuită, pentru ca să poată
trece în sânge. Muierea hranei se poate
face numai în apă. Dacă un animal nu
bea apă de ajuns, hrana nu se mistuie.
Nu se poate face nici trecerea hranei
din mațe în sânge. Sângele încă nu se
poate curăți bine la răunchi. Din cauza
aceasta animalul are călduri, parcă ar
fi bolnav de friguri.

Animalele trebuie să bea atâta apă
câtă le trebuie pentru ca să-și stâmpere
setea. De obicei, la un kilogram de
nutreț uscat, un cal trebuie să bea 2—3
kilograme de apă, un bou 4—5 kilo-
grame, o vacă 4—6 kilograme.

Când animalele mănâncă nutreț prea
sărat, beau apă multă. Apa prea multă
încă nu e bună. Ingreunează prea
tare stomacul. Sucurile din stomac de-
vin prea apoase și mistuirea se împie-
decă. Din cauza apei prea multe, ră-
runchii încă se obosesc, sângele se
subțiază și mușchii se înmoaie. Anima-
lul se poate îmbolnăvi ușor.

Nutrețurile apoase, cum sunt napii,
bostanul, nutrețul murat și altele încă
pot face să ajungă multă apă în cor-
pul animalelor. De aceea acestea nutre-
țuri trebuie mestecate cu nutrețuri
uscate.

Apa pe care o beau animalele să
nu fie prea rece. Când animalele beau
apă prea rece, mare parte din hrana
mâncată o folosesc pentru încălzirea
apei beute.

Apa pe care o beau animalele tre-
buie să aibă 10—15 grade de căldură.
Afară de aceea, apa de beut trebuie să
fie curată și limpede. Să n'aibă gust și
miros rău.

Cea mai bună apă de beut pentru
animale este apa de izvor s'au de fân-
tână. Apa din râurile mari încă e bună.
Aproape de orașe mari, apa râurilor însă
poate fi stricăcioasă.

Apa de ploaie nu-i prea bună, căci
n'are destule săruri trebuitoare. Apa
din bălțile și din pâraiele murdare nu
e bună. Din cauza acestei ape, anima-
lele se pot îmbolnăvi. De aceea nu tre-
buie să lăsăm animalele să bea apă din
bălți și pâraie murdare.

Animalele nu se adapă ori când, ci
numai în anumită vreme. De obicei a-
tunci când li-se dă hrană. Bui și vacile
se adapă după fiecare hrană, iar caii
înainte de fiecare hrană.

Cețiți și răspândiți

UNIREA POPORULUI

Din bătrâni

Vlad Tepeș

Un domn român aspru și viteaz

De multe ori conducătorii au fost siliți să fie aspri cu supușii, pentru a-i face ascultători poruncilor domnești și apoi, conducându-i la războiu, să săvârșească cu ei fapte mărețe și vrednice de laudă.

Intre astfel de conducători putem pomenii, și pe Vlad Tepeș numit după tatăl său și Draculea. El a fost numit Tepeș, pentru că îi plăcea ca pe hoți și răufăcători să-i acațe în țeapă. A domnit în Muntenia între anii 1456—1462. În timpul, când Tepeș a ajuns domnitor, țara avea lipsă de un astfel de om din două motive. În primul rând pentru că țara se umpluse de răufăcători și supușii se desvătaseră de ascultarea celor mai mari, căci domnitorii dinaintea lui erau slabi și nu se prea ocupau de nevoile țării, ei se luptau mai mult între ei.

În al doilea rând Turcii cereau din ce în ce tot mai mulți bani ca tribut (dare) și nu se mulțumeau numai cu mărirea tributului ei au mai cerut și 500 copii pe an ca tribut. Pe acești copii Turcii îi creșteau și făceau din ei un corp de oaste numită ieniceri, cari erau cei mai temuți ostași. Da multe ori se întâmpla ca acești copii deveniți ostași turci să jefuiască chiar țara, ba poate chiar satul, unde ei se născuseră. Pentru a scăpa țara de aceste rele, Tepeș se gândi ca prin pedepse aspre să pună ordine în țară și apoi să plece cu războiu în contra asupritorilor Turci.

De pedeapsă nu ierta pe nimani căci deopotrivă pedepsea pe boieri ca și pe țărani când erau vinovați.

Se spune că odată un boier vinovat a fost prohodit de viu și apoi tras în țeapă.

Câțiva Turci cari veniseră la el și după obiceiul lor nu-și luaseră căciula de pe cap înaintea lui, au pățit-o că le-a bătut căciulele pe cap cu cuie.

Pe un slujbaş de al său, fiindcă nu s'a coborât destul de repede de pe cal înaintea lui, l-a tras în țeapa cu cal cu tot.

Întâlnind odată un țăran cu cămașa murdară și întelegând de la el că îi este cămașa nespălată din cauza că femeia lui era cam leneșă, imediat a poruncit să aducă femeia la el, și a pus pe un slugă domnesc de i-a tăiat mâinile. Pe hoți și pe răufăcători îi pedepsea îngrozitor. Erau jupuiți pe tălpi de piele și presărați cu sare și trebuia să stea să-i lingă caprele. Prin pedepse a ajuns să facă ordine în țară. Se spune că la câte o fântână la marginea drumului s'au pus pârhar de aur, ca să bea drumetii din ele, și nimeni nu încerca să le fure.

Se mai povestește că pe toți leneșii din țară, i-ar fi străns într-o casă și după ce le-a dat să mănânce și să bea destul, a dat foc ossei, să piară acolo leneșii ca niște netrebnici și oameni nefolositori.

Odată un negustor străin, venind în țară, găzdui la un cărciumar, căruia îi spuse că se teme să nu-i fure cineva banii ce-i avea la el. Cărciumarul îi spuse să n'aibă nici o teamă și să-și pună punga în drum și dacă n'o s'o găsească acolo dimineața, răspunde el de bani. Negustorul făcu după sfatul birtașului și a doua zi acolo găsi punga unde o pusese.

Un ostaș de al lui Tepeș, ajungând prizonier la Turci nu vru să spună nimic Turcilor despre planurile lui Tepeș și despre țara lui, ci se lăsa să fie omorât. Împăratul Turcilor ar fi zis atunci: Țara acestor oameni cari știu să moară astfel pentru dansa, cu greu se poate cuprinde.

După ce făcu ordine în țară începu să se pregătească de războiu în contra Turcilor cari erau supărați pe el, pentru că nu voise să le plătească tribut și nu le mai trimise nici copii pentru oaste. Sultanul trimise pe un om al său să-l prindă prin viclenie pe Tepeș și să-l ducă la Constantinopol, pentru a-l pedepsi ca pe un neascultător. Vlad fu mai viclean decât omul Sultanului, pe care îl prinse și-l trase în țeapă împreună cu toți ostașii ce-l întovărășeau.

Această ispravă a lui Tepeș umplu de mânie pe Sultanul Mohamet II, cel mai viteaz Sultan turcesc, care se hotărî ca însuși, în fruntea unei mari armate, să vină să-l prindă pe Tepeș și să-i cuprindă țara. — Dar socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din târg, și așa păți, Sultanul. Vlad Tepeș și cu toate că avea o armată mai mică și slab înarmată, reuși să bată cumplit pe Turci și făcu pe mândrul Sultan să se întoarcă învins și rușinat acasă. Despre aceasta înfrângere a Turcilor ne-au rămas povestirile scriitorilor Turci cari luaseră parte la acest războiu.

Toți mărturisese într'un glas, că Turcii au fost cumplit bătuti și mulți Turci au rămas pe câmpul de luptă, ca să îngrășe cu trușurile lor țarinile țării românești.

După aceasta luptă n'a mai domnit Vlad mult, pentru că Turcii venind în țara lui cu armate mai mari l-au silit să fugă la prietezul său din Ungaria, la Matei Corvinul. Aici a stat mai mult timp și, pregătindu-se de războiu, a venit și a luat domnia Munteniei a doua oară. De data aceasta n'a mai domnit mult, fiindcă într-o luptă cu Turcii a murit ca un viteaz.

Așa a fost Vlad Tepeș aspru și viteaz, și cu aceste două însușiri a scăpat pe câtva timp țara lui de răi și de rele.

Bârlea

Prețul cerealelor se urcă

În vremea din urmă a nins mult peste tot locul. Zăpada este așa de mare încât umblarea pe drumuri este foarte anevoioasă. Din cauza aceasta, nu se mai pot duce cerealele spre vânzare. Urmarea e, că cerealele încep să se scumpească. La București s'a fost statorit maza de grâu la 600 lei. Azi însă, maza de grâu se plătește cu 630—640 lei. S'au plătit pentru grâu mai frumos, chiar și 680 lei. Prețul secării s'a urcat la 480 lei suta de kilograme, iar prețul porumbului la 200 lei suta de kilograme.

Prețul orzului nu s'a ridicat. Fasolea însă se plătește cu 215—240 lei suta de kilograme.

Vinderea cerealelor peste graniță azi nu se poate face numai la Constanța, fiindcă Dunărea este înghețată și vapoarele nu pot să mai umble.

Patruzeci de slujbe în 27 de ani

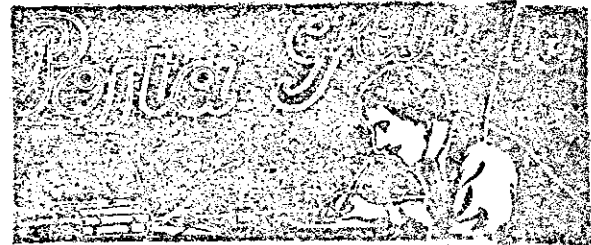
Un englez cu numele Francisc Harley, în vârstă de 42 de ani a avut în vreme de 27 ani patruzeci de slujbe. Niciodată n'a primit, dela cineva vre-un ajutor, totuși lipsă n'a suferit.

Acest om a fost mai întâiu vâcsuitor de ghete, apoi lăptar, soldat, brutar, marinar, vopsitor, curățitor de ferești, comisar la licitații, negustor de poame, vânzător de flori, paznic de noapte, șofer, secretar, gropar, muzicant, proprietar de casă și altele. Odată urcându-se pe un vapor, a făcut mai întâi slujba de marinar, a ajuns apoi fochist și pe urmă bucătar.

A umblat pe jos 6000 kilometri și 25.000 kilometri pe mare. A fost în 14 țări străine. Când a avut vreme, a făcut și poezii. Are până acum 200 de poezii cu 100 mii de cuvinte.

Cum se fac căsătoriile azi

Intr'un sat din Germania, un fecior de 25 de ani s'a însurat cu o văduvă de 45 de ani. Fata acestei văduve s'a măritat cu tatăl feciorului. Astfel tatăl a ajuns ginerelul fiului său, iar tânăra femeie a ajuns soacra mamei sale, și fiul s'a însurat cu mama sozerei sale.

Cetitorilor din mari depărtări. Noi ne dăm toată silința să apărem la vreme, poșta însă ne face și ne-a făcut îngrozitoare pagube, și mai ales măciucașii. De marța până duminica doară ar putea sosi gazeta aproape și în America decum în satele noastre.

Diui Zaharia M. Laurian, Rușii-Munți. Cursurile de cantori la noi nu se țin regulat, decât atunci când este trebuință. Urmăriți gazeta noastră regulat, unde se publică totdeauna regulat începutul cursurilor de cantori.

Cibeianul. Scrisori neiscălite nu publicăm. Locul lor e în coșul redacției.

Pop Vasile. Am primit 300 Lei. Mai aveți de plătit pe 1931 Lei 40 și pe 1932 Lei 180.

Matei Moldovan, A. Am primit lei 150. Mai re- stați Lei 30 pe 1932.

Am primit câte 75 Lei dela următorii: Iuliu Nistor, George Cerghizan, Roșian Atanasiu, Mihail Surdu, Mihai Suciu, Dărăban Gheorghe, Pop Gheorghe, Ioan Deac.

Câte 90 Lei: Petru Hedu, Sfărăilă Petru, Ioan Ionaș Surdu, Androne Oltean, Carol Pascha.

Câte 100 Lei: Feșnic Laurențiu, Chețan Nicolae, Chirțes Teodor, Gavril Chindea, Eugenia Viciu, George Balint, Ioan Pavelan.

Câte 150 Lei: Avisalon Costea, Simion Cioloca, Eugenia Podoabă, Costea Alimpiu, Alex. Gera, Nicolae Gal, Colariu Nicolae, Of. parohial Belotint, Zaharie Bulbuc, Mateiu Vasile, Soc. Tinerimei Acăș, Șandru Romul Iosif Zinvel, George Muntean, Vărsic Ioan.

Ioan Mocan, Pr. Ioan Ghergu, Vasile Hopârtean, Fucec Iosif, Vasile Cosma, Ioan Aftenie, Moise Sărb, Costan Vasiliță, Peterlecan Filon, Gregoriu Coman, Prodan Ioan, Surorile Notre-Dame Timișoara, Mateiu Moldovan, George Belea, Iuliu Busoi, Bumbu Vasile, Ilie Domnariu, Popoviciu Mihai.

Câte 180 Lei: Macedon Malai, Ștefan Roșian, Ioan Pop, Tomoni Ionaș, Demetriu I. Săitoș, Dan Nicolae, Filimon Bălan, Vasile Merlaș, Victor Pop, Ploață Vasile, Suciu Dumitru, Herlo Teodor, Toma Beica, Văd-Maria Catarig, Cordoș Ioan, Bucur Ilie, Grigore, Bod, Parohia Vașad, Ioan Pop, Ioan Pălăcean.

Alte sume: Ioan Hideg 240; Curat. bisericii Nevrincea 360; Teodor Ruția 200; Of. parohial Ghilad 45; Victor Vlaicu 40; Cosor Nicolae 160; Ioan Cosma 300; Aron Hăncu 205; Isidor Florea 60; Dunca Adam 45; Cordoș Ileana 50; Ioan Pascu 170; Of. parohial Zorlențul mare 120; Mustețiu Ioan 200, Pr. N. Avram 450, Terezia Moldovan 250; Tit Liviu Cernea 148; Iacob Moldovan 160; Luca Grigore 40; Găurian Ioan I. A. 300.

George Chișiu 305; Mărza Gh. I. P. 305; Pop Vasile 300; Ioan Miron a M. 300; Iacob Săcui 400; Ioan Bozdoc 170; Mihai Găzdac 165; Pavel Sfetescu 130; Susana Radu 285; Ioan Marcu 500; Ilie Ioan 165; Moldovan Teodor 255; Nicolae Gal 135; Jurcani Ioan 270.

Redactor: IULIU MAIOR.

Cumpăr depuneri

de ale

Băncii Generale de Credit

Informațiuni la Redacția

1-2 127